

SINTEZA
la proiectul de lege privind modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei
unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului
(număr unic 150/MAIA/2023)

Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Conținutul obiecției/propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Ministerul Finanțelor avizul nr. 17-04/87 din 02.03.2023	<p>1. La Art. I din proiectul de lege urmează a fi revizuite cifrele indicate la alineatul 3 poziția „Total”, deoarece în legea propriu zisă la poziția respectivă este indicată cifra „21839,750”.</p> <p>Nota informativă anexată la proiect urmează să fie modificată/redactată în contextul prevederilor art.30.alin.(3) din Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.</p> <p>2. Ministerul Finanțelor a examinat proiectul definitivat de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului de lege privind modificarea anexei la Legea nr.668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, prezentat prin număr unic 150/MAIA/2023 și, comunică că s-a expus asupra proiectului menționat prin avizul nr.17-04/87 din 02.03.2023.</p> <p>Totodată, se recomandă solicitarea opiniei autorităților administrației publice locale ale or. Codru și or. Ialoveni din motiv că proiectul în cauză afectează nemijlocit hotarele acestora.</p>	<p>Se acceptă. Cifrele la poziția „Total” au fost revizuite, comentariile respective fiind expuse în nota informativă.</p>
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării avizul nr.06/3-948 din 07.04.2023 Agenția Proprietății Publice avizul nr. 03-04-1502 din 10.03.2023	<p>3. Lipsa de obiecții și propuneri.</p> <p>4. La Art. I în partea ce ține de poziția „Întreprinderea de Stat „Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii Mici” propunem substituirea cifrelor „464,6” cu cifrele „464,62” în</p>	<p>Precizare. Obiecțiile expuse în avizul precedent al Ministerului Finanțelor au fost luate în considerație la definitivarea proiectului. În ceea ce privește consultarea opiniei autorităților administrației publice locale ale or. Codru și or. Ialoveni, se precizează că prin prezentul proiect de lege hotarele acestor unități administrative-teritoriale nu se modifică și, prin urmare, nu este necesară solicitarea respectivă. În același timp, menționăm că proiectul a fost publicat pentru consultări publice și careva obiecții sau propuneri din partea APL-urilor nominalizate nu au parvenit.</p>
		<p>Se acceptă. În proiectul de lege și în nota informativă cifrele respective au fost revizuite.</p>

	<p>corespundere cu redacția actuală a anexei la Legea nr. 668/1995.</p> <p>În partea ce ține de poziția „Total” menționăm că după modificările operate în anexa la Legea nr. 668/1995 urmare adoptării Legii nr.177/2022 și a Legii nr. 10/2023, urmează a fi ajustată și suprafața totală a terenurilor agricole din proiect. Astfel, propunem substituirea cifrelor „21855,5002” cu cifrele „21839,7508” și, respectiv, substituirea cifrelor „22116,8302” cu cifrele „22101,0808”.</p>	
<p>avizul nr. 03-04-1988 din 28.03.2023</p>	<p>5. Lipsa obiecțiilor și propunerilor.</p>	
<p>Ministerul Justiției avizul nr.04/2-2380 din 21.03.2023</p>	<p>6. În contextul notei informative, sub aspectul intenției de reglementare, proiectul de act normativ a fost elaborat, în scopul modificării anexei la Legea nr. 668/1995 pentru aprobarea Listei unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului prin reintroducerea în anexă a suprafeței de 261,33 ha de teren agricol, excluse prin Legea nr. 318/2018 privind modificarea anexei la Legea nr.668/1995, 161,33 ha fiind transmise în proprietatea unității administrativ-teritoriale orașul Ialoveni.</p> <p>De asemenea, prin proiect se propun a fi abrogate prevederile Articolelor II și III din Legea nr. 318/2018.</p> <p>În ordinea celor menționate, sub aspect conceptual al intervențiilor propuse, subliniem faptul că, din punct de vedere juridic modificările propuse potrivit proiectului nu pot fi acceptate, deoarece prevederile actului normativ pus în discuție deja și-au produs efectul. Prin urmare, în măsura în care cele 161,33 ha au fost trecute în proprietatea UTA Ialoveni, respectivele nu pot fi indicate ca proprietate a statului, în caz contrar fiind un caz de expropriere. Condițiile</p>	<p>Precizări.</p> <p>Prevederile articolelor II și III din Legea nr.318/2018 nu au fost executate. În acest sens menționăm că, Guvernul nu a adoptat o hotărâre în vederea transmiterii terenurilor respective și nici nu a fost întocmit un act de transmitere în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.901/2015. Dorim să mai subliniem că, urmare neexecutării articolelor II și III din Legea nr.318/2018, UAT Ialoveni nu a dobândit dreptul de proprietate asupra terenurilor, or, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate, conform art.510 alin. (2) Cod civil, se dobândește la data înregistrării în registrul bunurilor imobile, iar această operațiune nu a fost efectuată până în prezent de către UAT Ialoveni. Deci, la moment, în pofda excluderii terenurilor din lege, iar proprietarul acestora continuă a fi statul, iar dreptul de administrare asupra lor îl exercită Agenția Proprietății Publice. O dovadă a celor enunțate îl constituie multiplele demersuri ale primarului or. Ialoveni cu privire la executarea Legii nr.318/2018 în vederea transmiterii terenurilor, precum și răspunsurile Ministerului la aceste demersuri (se anexează).</p>

	<p>exproprierii sunt stabilite în Legea nr. 488/1999 exproprierii pentru cauză de utilitate publică. Mai mult, în contextul în care normele și-au produs efectele juridice, respectivele reprezintă norme consumate, iar potrivit art. 74 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, acțiunea actului normativ încetează dacă actul s-a consumat. Astfel, abrogarea acestor articole nu va readuce la situația inițială și, respectiv, nu va anula dreptul de proprietate al UTA Ialoveni.</p> <p>Prin urmare proiectul necesită a fi revizuit pornind de la proprietarul terenurilor care se propun a fi incluse în anexa la Legea nr.668/1995.</p>	<p>În circumstanțele relatate, argumentele ce țin expropriere nu sunt relevante.</p>
<p>avizul nr.04/2-3122 din 13.04.2023</p>	<p>7. Lipsa obiectiilor.</p>	
<p>Centrul Național Anticorupție Raportul de expertiză anticorupție Nr. ELO23/8660 din 13.04.2023</p>	<p>8. Concluziile expertizei: Autorul menționează în nota informativă că „Având în vedere lacunele admise în procesul de elaborare a Legii nr.318/2018, prezentul proiect are ca scop reintroducerea suprafeței de 261,33 ha în Legea nr.668/1995 întru neadmiterea transferului nejustificat a proprietății statului în proprietatea administrației publice locale. În contextul prenotat menționăm că, prevederile articolului II din Legea nr.318/2018 nu au fost executate, procedura de transmitere a terenurilor în proprietatea UAT Ialoveni nefiind inițiată”.</p> <p>La fel, se menționează în notă că: „În altă ordine de idei, se consideră oportun de a mări suprafețele de terenuri din gestiunea combinatului pentru extinderea plantațiilor de viță de vie, în contextul dat, terenurile cu suprafața de 201,33 ha, care anterior erau gestionate de către IȘPHTA urmează a fi incluse în suprafețele de teren gestionate de către Întreprinderea de Stat</p>	<p>Precizări. Conform art.25 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative nr.100/2017, elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea proiectelor respective, de efectuarea studiilor de cercetare în scopul fundamentării necesității sau lipsei acesteia privind inițierea elaborării unui act normativ. Studiile de cercetare se efectuează pentru cunoașterea temeinică a realităților social-economice ce urmează a fi reglementate, a cadrului normativ relevant, a reglementărilor similare în legislația altor state, inclusiv a țărilor Uniunii Europene, iar în alineatul (2) al aceluiași articol este statuat că: „În cazul unui proiect care prevede reglementări cu impact asupra bugetului și/sau care prevede reorganizări și reforme structurale ori instituționale, în calitate de studiu de cercetare se realizează analiza inițiativei de elaborare a actului normativ, conform metodologiei de analiză ex ante aprobate de către</p>

Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii Mici”.

Prin proiect autorul propune asigurarea gestionării eficiente a proprietății publice. Ținând cont de modificările efectuate anterior la Legea nr.668/1995 prin Legea nr.318/2018, precum și de faptul că Guvernul urma să execute acțiuni în vederea implementării legii respective (a fost inițiat și promovat un proiect de hotărâre de Guvern în acest sens în 2020), iar la etapa actuală se consideră nejustificată implementarea legii, în vederea excluderii riscului de interpretare că proiectul este elaborat din anumite interese, autorul urmează să efectueze o analiză ex-ante detaliată a impactului proiectului prin prisma interesului public de gestionare eficientă a proprietății publice. Or, la aprobarea Legii nr.318/2018 (având avizele pozitive din partea autorităților de resort în domeniu) și, ulterior, la inițierea promovării unui proiect de hotărâre de Guvern în acest sens, la fel, se menționa despre gestionarea eficientă a proprietății publice. Menționăm acest aspect deoarece domeniul relațiilor reglementat de normele proiectului este unul vulnerabil la manifestări de corupție. Astfel, pentru eliminarea oricăror riscuri se impune transparentizarea tuturor acțiunilor ce țin de promovarea proiectului.

În final, menționăm că, asigurarea administrării eficiente și transparente a proprietății publice prin înregistrarea și evidența corespunzătoare a bunurilor se impune cu stringență. În acest sens, aprobarea proiectului urmează să fie precedată de analiza minuțioasă a statutului bunurilor ce urmează a fi transmise, a suprafețelor reale, a drepturilor reale asupra acestora, precum și a numerelor cadastrale în vederea excluderii oricăror neconcordanțe.

Guvern. Dacă proiectul prevede reglementări cu impact asupra activității de întreprinzător, în calitate de studiu de cercetare se realizează doar analiza impactului de reglementare, efectuată în modul stabilit de legislație.”

De asemenea, potrivit art.26 alin. (3) din Legea nr.100/2017, analiza *ex ante* se finalizează cu întocmirea unui raport sau a unui document de politici, conform art.24, care va servi drept suport informativ la elaborarea proiectului actului normativ și a notei informative.

În contextul normelor de drept prenotate, menționăm că deși prevederile prezentului proiect sunt formalizate prin lege, el prin esența sa juridică reprezintă un act administrativ de dispoziție asupra unui bun imobil proprietate publică, ci nu un act normativ, deoarece reglementează un caz individual, având ca finalitate menținerea în anexa din Legea nr.668/1995 a terenurilor excluse din ea prin Legea nr.318/2018, precum și suplinirea suprafeței terenurilor gestionate de către Întreprinderea de Stat Combinatul de Vinuri de Calitate „Mileștii Mici” întru fortificarea condițiilor de dezvoltare a acestei entități de stat, care deține statut de obiectiv al patrimoniului cultural-național al Republicii Moldova.

Deci, fiind un act administrativ prin esența lui juridică, dar nu act normativ, decade necesitatea efectuării analizei ex-ante privind necesitatea inițierii proiectului respectiv.

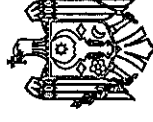
Cu toate acestea, în nota informativă au fost expuse argumente relevante și indicate cu claritate temeiurile întru menținerea în proprietatea statului a suprafețelor respective, care au fost excluse în lipsă de probe și cu încălcări de procedură din anexa Legii nr.668/1995.

Astfel, anume prin prezentul proiect se urmărește excluderea oricăror riscuri de corupție și nu invers.

Urmare adoptării legii, dreptul de proprietate asupra terenurilor va fi menținut după statul Republica Moldova, domeniul public, iar dreptul de administrare va fi exercitat de către Agenția Proprietății Publice. Or, conform art.7 alin. (3) lit. f) din Legea nr.121/2007, administrarea, în modul stabilit de către Guvern, a terenurilor proprietate publică a statului aflate în gestiunea întreprinderilor de stat și a celor indicate în Lista unităților ale căror terenuri destinate agriculturii rămân în proprietatea statului, aprobată prin Legea nr.668/1995, ține de competența APP.

Totodată, având în vedere că în Legea nr.318/2018 și nota la ea, terenurile nu sunt identificate prin numere cadastrale, ci prin entitățile publice care le gestionează și unitatea administrativ-teritorială în care sunt amplasate, careva neconcordanțe în contextul prezentului proiect nu pot exista.

**Viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Digitally signed by Bolea Vladimir
Date: 2023.04.19 14:42:10 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Vladimir BOLEA

ex. M. Lepădatu
tel. (022) 204 525